

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส18609
รับที่ : ๕201/59
วันที่ : 06 ม.ค. 59 เวลา : 11:07

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๕๕

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๖ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๙๖
ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารขอเสนอเรื่อง ผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ จัดเก็บข้อมูลและสถิติตัวเลข รวมทั้งสำรวจและสอบถามประชาชนเกี่ยวกับนโยบายหลักๆ ของรัฐบาล แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ

๒. สาระสำคัญ

ด้วยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจแรงงานนอกระบบเป็นประจำทุกปี โดยสอบถามประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ทุกจังหวัดทั่วประเทศมีครัวเรือนตกเป็นตัวอย่าง ๘๓,๘๘๐ ครัวเรือน ซึ่งขนาดตัวอย่างดังกล่าวนำเสนอข้อมูลในระดับจังหวัด ภาค และยอดรวมทั้งประเทศ สำหรับแนวคิดและคำนิยามที่ใช้ในการสำรวจใช้ตามสภาพที่เหมาะสมกับประเทศไทย และตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และหน่วยงานสหประชาชาติ (UN) ทั้งนี้แรงงานนอกระบบหมายถึงผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

/สำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๘...

สำหรับ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในภาพรวมแรงงานนอกระบบมีจำนวนลดลง ๗.๐ แสนคน (จาก ๒๒.๑ ล้านคน เป็น ๒๑.๔ ล้านคน) เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๕๗ สำหรับสาระสำคัญการสำรวจสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ จำนวนแรงงานนอกระบบ

ในจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ๓๘.๓ ล้านคน เป็นแรงงานนอกระบบ ๒๑.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๕.๙ และแรงงานในระบบ ๑๖.๙ ล้านคน หรือร้อยละ ๔๔.๑ สำหรับแรงงานนอกระบบ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชายมีจำนวน ๑๑.๗ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๔.๗ และเพศหญิง ๙.๗ ล้านคน หรือร้อยละ ๔๕.๓ ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด นอกจากนั้นแรงงานนอกระบบทำงานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดร้อยละ ๓๕.๕ รองลงมาเป็นภาคกลางร้อยละ ๒๒.๘ ภาคเหนือร้อยละ ๒๑.๔ ภาคใต้ร้อยละ ๑๓.๘ และกรุงเทพมหานครร้อยละ ๖.๕

๒.๒ ระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ

สำหรับระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน ๑๓.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๒.๕ ระดับมัธยมศึกษา ๖.๑ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๘.๔ และระดับอุดมศึกษา ๑.๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๘.๖ และการศึกษาอื่นๆ ๐.๑ ล้านคน หรือร้อยละ ๐.๕

๒.๓ การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแรงงานนอกระบบ

เมื่อพิจารณาถึงประเภทการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า แรงงานนอกระบบทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม ๑๒.๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๖.๐ รองลงมาทำงานอยู่ในภาคการค้าและบริการ ๗.๐ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๒.๙ และภาคการผลิต ๒.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๑.๑

๒.๔ การได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน

สำหรับการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานนอกระบบในปี ๒๕๕๘ มีจำนวน ๓.๕ ล้านคน จากจำนวนแรงงานนอกระบบ ๒๑.๔ ล้านคน โดยลักษณะของอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บเกิดจากการถูกของมีคมบาดมากที่สุดร้อยละ ๖๓.๔ รองลงมาเป็นพลัดตกหกล้มร้อยละ ๑๗.๔ การชนและกระแทกร้อยละ ๖.๕ ไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวกร้อยละ ๕.๙ อุบัติเหตุจากยานพาหนะร้อยละ ๓.๓ ได้รับสารเคมีเป็นพิษร้อยละ ๓.๐ และไฟฟ้าช็อตร้อยละ ๐.๒

๒.๕ ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

จากผลการสำรวจแรงงานนอกระบบต่อปัญหาต่างๆ จากการทำงาน พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับค่าตอบแทนร้อยละ ๕๑.๕ การทำงานหนักร้อยละ ๑๘.๒ และงานที่ทำไม่ได้รับการจ้างอย่างต่อเนื่องร้อยละ ๑๘.๑ ที่เหลือเป็นอื่นๆ เช่น ไม่มีสวัสดิการ ไม่มีวันหยุดทำงานไม่ตรงเวลาปกติ ชั่วโมงทำงานมากเกินไปและลาพักผ่อนไม่ได้ เป็นต้น

/ปัญหาสภาพแวดล้อม...

ปัญหาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่แรงงานนอกระบบประสบมากที่สุด คือ อิริยาบถในการทำงาน (ไม่ค่อยได้เปลี่ยนลักษณะท่าทางในการทำงาน) ร้อยละ ๓๙.๔ มีฝุ่น คิวน์ กลิ่น ร้อยละ ๒๕.๑ และแสงสว่างไม่เพียงพอร้อยละ ๑๖.๔

ปัญหาความปลอดภัยในการทำงาน ส่วนใหญ่ ได้รับสารเคมีเป็นพิษร้อยละ ๖๒.๓ เครื่องจักร เครื่องมือที่เป็นอันตรายร้อยละ ๑๙.๑ และได้รับอันตรายต่อระบบหู / ระบบตาร้อยละ ๕.๙ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเข้าไปดูแลสวัสดิภาพและการจ้างงานแก่แรงงานนอกระบบ

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงขอ นำผลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอู๊ดตม สวานายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๒๔๕

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๑๓๔

E-mail : wissanee@nso.go.th